

центръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 10.

Luni, 4. Martie

1846.

ЪН НОЎ ПОПОР РОМЪН.

Спиртѣа черкѣрилор предомнеазъ дн эпоха поастръ. Лѣи сътем даторѣ къ дескоперирѣ дн фелѣрите ратѣри а щинделор позитиве, каре, дн а лор апликадие ла арте, аѣ продѣс дн зилеле поастре, резултате че дн алте тимпѣри с'ар фѣасемъпат къ минѣни. Ист спирт, пѣтрѣхъзтор, дн дренпат пе калеа аналитикъ, кондѣче пре ом ла афлареа адевѣрѣрилор шѣ а днтѣмплѣрилор мѣстѣите дн сѣнѣл мѣстерѣилор, ел ле дисфѣреазъ, ле класификъ шѣ днформеазъ пѣнтѣри фѣксе вредниче де рефлексе, че вор фѣ пентрѣ вѣиторѣме материе тѣпноасъ де фѣптѣире. Исторѣа шѣ этногенѣа, дн кѣрсѣл ачеста пѣ аѣ рѣмас педнпрежѣте. Чеа днтѣис дн ратѣл хропологиѣе стрѣвѣтѣ днтѣперѣкѣл тимпѣрилор къ ажѣторѣл кѣпощинделор патѣрале, еар а доа аѣ афлат дн Лингвѣстикъ зп фѣр сѣгѣр кондѣктор, прин каре ажѣнѣе а деосевѣ дн класе шѣ дн ordine ценѣл оменеск рѣспѣндѣт пре фада пѣтѣнтѣлѣи.

Кѣ ажѣторѣл ачестѣи метод с'аѣ фѣкѣт шѣ дескоперѣреа интересантѣ дн деовѣще пентрѣ щинѣда этнолоѣикъ шѣ дн специал пентрѣ ноѣ, адекъ ачеа: а зпѣи попор ромѣн че есте ла а са зрѣире кон-

тимпѣран къ чел дако-ромѣн, дар деспѣрѣдѣт де ел, шѣ кареле ка о стѣнкъ мѣкѣ, дн мѣжлокѣл тѣреѣ, де 2000 ани с'аѣ пѣстрат шѣ аѣ стѣтѣт пѣпѣ азѣ дн контра днтѣпресѣрѣрилор стрѣине, шѣ кеар ка ачеле монѣменте пестрѣкъѣтоаре а Ромѣеѣ, аѣ вѣдѣт пѣтерѣника мѣгѣмъ къ каре есте днкегатѣ зрѣиреа пѣамѣлѣи ромѣн.

Апроапе де Триѣсте, дн Пенѣнсѣла чеа фѣрѣмоасъ пѣмѣтѣ Истрѣа, сѣнонимъ къ рѣжѣл пострѣ Истрѣ (Дѣнѣре) днтре мѣндѣ шѣ дн мѣжлокѣл рѣнелор тѣреде а монѣментелор че с'аѣ днтѣлдат аколо дн эпоха глорѣоасъ а лѣи Траѣан, шѣ анѣме ла партеа остѣкѣ, дн днѣнтѣл Валдарса (Валеарсѣ) вѣазъ зп попор че се пѣмѣще пре сѣне ромѣни, еар де стрѣинѣ се днтѣтѣлеазъ валахѣ. Тот попорѣл ворѣеще о лѣмѣвъ рѣстѣкѣ-латѣнѣ чеа маѣ асемъпатѣ къ а поастрѣ, пресѣратѣ фѣинд шѣ къ кѣтева кѣвинѣте славе. Ромѣниѣ Истрѣани, пѣциѣни ла пѣтѣр, се деосевеск атѣт прин тѣпѣл ориѣинал а фѣсѣиономѣеѣ романе, кѣт шѣ прин датѣнеле шѣ депрѣндѣрѣле стрѣмошѣлор пострѣи.

Пе темѣеѣл черчетѣрилор фѣкѣте де днтѣвѣдаѣиѣ Флего шѣ Ireneo дела Кроче, D. Antonio Ковас дела Пизѣно, аѣ пѣвлѣкат акѣт чеа днтѣе рѣлагѣе деспре ро-

търни Истриї каре аѣ дѣтитъ лзаре-аминте а етнолоѣмор ши а археолоѣмор Европей.

Вредникъ консіліер де къртеа имперіалъ де Австріа, D. баронъ де Герингер дѣн Трансѣлваніа, кареле дѣнтре а сале офічяле ши дѣтвѣдате дѣделетничірі, кѣлті-вѣазъ ши літѣва поастръ ши консѣидѣще зп віѣ интерес дѣ фаворъл націоналітѣдѣі ши археолоѣіеі ромѣнімор, пѣѣ прѣдетат ши ла ачест прілеж, а търтѣрісі а са пѣртіпіре. Дрепт-ачеа, дѣдатъ аѣ ши тріміс дѣла Віена, Дсале Ковас кѣтева кѣрдѣ ромѣне, ка дѣнтре а сале черчетѣрі етно-ѣілолоѣіче ачест дѣвѣдатъ съ поатѣ алтѣтра літѣва істро-ромѣнъ кѣ ачеа дако-ромѣнъ.

Пентрѣ маї маре десволтаре ачестѣі матеріі интересанте, Архива Албінеі пѣ ва прѣдѣта а пѣвѣліка зп артѣкол дѣтаїлат дѣ каре се ва ведеа аналогіа ачестор доаѣ літѣві.

(Албіна ромѣнеаскъ.)

ДНАРМАРЕА САСІЛОР.

Дѣн Сателітѣл дѣн 9. Мартіе се дѣѣ сѣат наѣіеі съсѣдѣі ка съ іа арме, дѣкѣтъ съ се аѣле тѣкар 10 мѣі сасі армадѣ, каріі съ щіе дѣне пѣшка ла зпѣр дѣкѣркатъ кѣ зп патрон ши провѣзѣтѣ кѣ алте 59 дѣ спінаре; кѣноскъндѣсе не сіпенші, пѣтѣндѣсе апѣра ка вѣрѣадѣі, іар пѣ ащѣптѣнд апѣраре ка ѣемеїле. Дар Сателітѣл пѣ се дѣвоїѣдѣе ка сасі съ ѣіе мѣлітарісадѣі вѣнъ оарѣ кѣмъ сѣнтъ дѣѣ ши 1/2 реѣіменте пѣтероасе де ромѣні трансѣлвані ши алте дѣѣ ши 1/2 реѣіменте де сѣкѣві, чі съ се органисѣзе кѣмъ се зиче Landwehr де сасі.

Ної гратѣлѣмъ Сателітѣлѣі пентрѣ-кѣ

адѣсе дѣн чіркѣладіе ши ачеа порочітѣ ідеѣ де а дѣпарта не сасі ка Landwehr, дѣ дѣкредіпѣдѣмъ тотѣодатъ, кѣ ши ромѣніі конпатріодѣі каріі пѣ се аѣлѣ мѣлітарісадѣі ворѣ ѣі пѣрѣреа гата а чере ши а прімі ши еї ѣрѣдѣдѣе армеле спре апѣрареа патріеі ши а кѣмпітѣлѣі пѣрпінтѣск, орі кѣнд ачѣстеа вор ажѣпѣе ла врези перікол ши ла трѣвѣпѣдѣ де апѣраре, кѣчї адікѣ пої кѣвѣвтѣл Landwehr (апѣраре де патріе) пѣмаї дѣн форма ачѣаста дѣн прічѣпет.

Дар Сателітѣл маї дѣ ши алтъ скоп дѣнартѣрїі сасімор, ка адікѣ: „кѣндъ славіі ши ѣерманіі се вор лѣпта пентрѣ стѣпѣніреа Дѣпѣреі ши а ѣѣрїмор дѣла Дѣпѣре, кѣндъ Трансѣлваніа ва дѣвені вѣсѣл операѣїмор, атѣнчї ши сасі съ стеа гата спре ажѣторіѣ ad retinendam coronam.“

Ної ам пѣтѣ асігѣра не Сателіт, кѣ пентрѣ зп асѣменеа скоп кѣмъ ар ѣі ачѣст дѣн зрѣмъ дѣнартареа ва ѣі де прісѣс.

Дѣнсъ а пропос! Ні сѣѣ дѣтѣмплатъ съ авемъ ла тѣлѣ Karte von Europa in IV Blättern entworfen und gezeichnet von F. v. Stülpnagel, königlich-preussischen Hauptmann a D. und J. C. Baer. 1841. Gotha, bei Justus Perthes. Дѣн ачеа харѣтѣ спре тѣлѣта рѣшіне а ажѣторімор еї Дѣара ромѣнеаскъ ши Молдавіа сѣнтъ дѣлінеате ши маркатѣ тотъ кѣ колоареа верде а Рѣсіеі, сѣѣ кѣ алте кѣвінте ачеле дѣѣ пріпѣдѣпате се вѣд дѣнтрѣпате де тотъ кѣ Рѣсіа, дѣн време че Сѣрѣвіа е маркатъ кѣ колоареа са рошіе.

Не плаче а кѣреде, кѣ Сателітѣл дѣн пріпѣдѣпате ромѣне пѣчї дѣкѣмъ пѣ есте де ачеа непорочітѣ ідеѣ вѣдїторѣ сѣѣ де о гроасѣ пѣдѣпѣдѣ історікѣ сѣѣ де зп пѣертат дѣспредъ де кареа се паре кѣ сѣнт

пътници географі. Идеа дѣлъ кареа прин-
ципалеле Молдавіа ши Цара ромѣнскѣ
не тоатъ дѣлѣдереа лор дѣла шареа неа-
грѣ деалѣнгѣл карпаділор пѣпъ ла поар-
та-де-фер дѣпрезѣпъ къ Дѣлѣреа сънт а
се кѣпоаше де пѣпѣнт нестрал ши неа-
търнат е нѣ немай санкціонатъ прин тра-
ктате, чі еа аѣ принс лок ши дѣ челе май
шарі кабинете а Европей аѣселе нѣ нѣмай,
чі ши дѣ опінія пѣвлікъ се дѣрѣдѣчінъ
не зі че мерце тот май шѣлт. Тоді кар-
ріі шіѣ, къ ромѣніі дін принципалеле нѣ сънт
нічі славі, нічі тѣрчі, нічі цѣрмані, чі не-
май ромѣні компакці се дѣпакъ преа віне
къ идеа де а ведѣ ла Дѣлѣре ви стат саѣ
стате шѣлт май пѣтерпиче декѣтъ съ
ле поатъ дѣкіде чінева Дѣлѣреа ши
тотдеодатъ недестоіаиче де а дѣкіде
еле ачест дрѣм де комѣвикаціе дѣнтре
Европа ши Асія. Лѣкѣиторіі націоналі (а-
фарѣ де преапѣдініі склаві) сънт пѣтрѣпніі
де ачеастъ идее. Ка съ тѣчем де алдіі:
дѣ интересантѣл Анзар ал Ромѣніейі ті-
пѣрті ла 1842 дѣ Бѣкѣрещі чітім ачестеа:
„Прін ачеастъ дѣпрежѣвіре де тѣоді ши
де апѣ, прінтр'о дѣкідере дѣтінсѣ де а-
ванпостѣрті ши карантїне, прежѣм ши прін
ашезѣмѣнтѣл съѣ чел політїческ дін лѣ-
внтрѣ неатѣрнат ши націонал, Ро-
мѣніа алкѣтѣеще ви пѣпѣнт нестрѣ де
3830 де леге географїче пѣтрате (каѣте
25 дѣ град) вогат дѣ продѣкте фіреці
есплоатате де о попѣлагіе де дѣм мїліоне
лѣкѣиторіі*), тѣрѣнд рїтѣл греческ шѣл.
шѣл.“ — Тот че с'аѣ зіс де Ромѣніа се

дѣдеде ши де Молдавіа. — Ачеа неа-
тѣрпаре політїкъ ши націоналѣ, ачеа не-
тралітате лѣкѣиторіі ачелор цѣрті сънт хо-
тѣрѣдї а шио нѣстра къ орї че прец ши
къ тоате мїжлоачеле пѣтїнчоасе, май вѣр-
тос къ ши дрѣнтѣл лор е рекѣпоскѣт де
а се апѣра дѣнтре хотарѣле патрией лор
ши къ вѣраделе армате дѣпѣ към ва чере
трѣвїнда. Дар аѣ апѣкат съ айѣв о кѣрѣ
гарантѣ (кезѣшѣитоаре)? Аѣ рѣтатѣл гре-
чїей п'аре трей кѣрці кезѣшѣитоаре? Аѣ
вітежїі ши лѣтїнаціі Белціейі п'аѣ апѣрѣ-
торїѣ не статѣл французеск ш. а.? іар
гаранціа нічі дѣтр'о мїмѣв дін лѣтѣе нѣ
есте сінопїнѣ къ свѣранїтатеа.

Дечї пої нѣ ведем нестрѣ че славіі
къ цѣрманїі съ се дѣкаїере вреодатѣ ла
Дѣлѣреа де жос, кареа нѣ есте нічі а зпо-
ра нічі а алтора; іар нешїїнда географї-
лор прѣсіенї — о май спѣшем одатѣ —
не пѣне ла мїраре.

ТРѣСѢРѢ ДЕ РЕКѢНОШІНЦѢ.*)

Есте шїѣт, къ Карол XII., рѣцеле
Сведїї дѣ зпїре къ Mazepa хатманѣл де
казачї, вої а се тѣсѣра ши а хотѣрѣ о-
датѣ дѣнтре ел ши Петрѣ чел шаре, царѣл
Рѣсіей. Пѣлтава есте локѣл ачела, дѣ ка-
ре Карол перѣѣ тоате трѣфееле славей
сале, ши знде Петрѣ се рїдікѣ дѣ кѣлѣеа
тѣрїрей лѣї.

Дѣнтре ошїрїле че адѣсесе Mazepa
къ сіне ера о чеатѣ зпїчїкѣ де ромѣні.**)

*) Термін де мїжлок ал пѣтѣрѣрїі офїціале
фѣкѣте атѣнчі, дар е сігѣр къ трече департе
несте 2 мїліоне. Ped.

*) Trmnic de зп векїѣ авонат дін Мѣшчел.

**) Bezi Histoire de Charles XII. par Voltaire.

Maї painte de a се дичене вѣтъліа дела каре атърна соартѣа Рѣсіеі, ла нѣде ловірі маї мѣчі се прінде зпѣл дѣн кѣпетеніле четеі ромѣнілор, каре ера Пѣрвѣл Красан. Петрѣ каре афласе дела оамені съі рара вітежіе ачествѣ кѣпітан ромѣн, дорі съ'л вазѣ, ші тотдеодатѣ де се ва пѣтеа, съ се дѣформеже дела дѣастѣа деспре посіціа ошїрілор връжтѣшешї:

— Приетене, зїсе дѣмпѣратѣл, де че неам ешї?

— Ромѣн дѣн Слатїна, преа пѣтернїче дѣмпѣрате, рѣспѣнсе Пѣрвѣ.

Петрѣ дѣне о конворвіре скѣртѣ кѣ адѣтангїі съі, адѣогѣ:

— Еї віне, че те адѣс аїчі?

— Дорїнда де а вірві рѣспѣнсе Пѣрвѣ.

— Шї кредеаї тѣ съ іеї Пѣлтава сїнгѣр?

— Нѣ, рѣспѣнсе кѣпітанѣл, сокотїам пѣмаї кѣ содїі меї се дїн де міне.

— Нічі тѣ, нічі еї, адѣогѣ Петрѣ, п'адї фї пѣтѣт дѣдеплїні ачест кѣдет.

Дѣнсѣршїт Пѣрвѣ каре кѣпоскѣ не-кѣвінда че а фѣкѣт прїп дѣдрѣзнеала са, адѣогѣ:

— О дѣмпѣрате! еї с'а гѣндїт маї віне декѣт міне, еї сълт словозї шї еѣ сълт ров, дар сълт дѣ мѣїнеле зпѣї дѣмпѣрат вітеаз шї врещїп.

Петрѣ дѣ дѣтревѣ дѣ врѣтѣ, каре есте пѣтереа ошїреї ромѣнешї?

— Noi, зїсе Красан, пѣ пѣмѣрѣтм връжташїї, чї кѣзѣтм пѣмаї съ зѣрїт не протївнїк, шї апої дѣ рѣкпете де вѣкѣріе, пѣ-вѣліт асѣпрї ка лѣпїї ла тѣрѣтѣ. Почїѣ дѣкѣ съ дѣкредїндез не М. та кѣ ромѣнї шї маї кѣ сеатѣ чеї де сълт команда теа сълт оаменї алешї, тарї де інїмѣ шї

dїnаїнтеа кѣрора пѣ пот дїнеа мѣскалії М. тале.

Петрѣ атїнс де ачест рѣспѣнс атѣт де неащентат, дѣ зїсе кѣ сѣршїтѣріле дѣ вор да о алѣ idee деспре ошїріле рѣсіенешї, шї кѣ вѣтъліа че ера съ се дѣчепѣ а доа зї, ва хотѣрѣ дѣдатѣ деспре вітежіа шї кѣраціѣл лор.

— Доа Дѣмнезеѣ, стрїгѣ Красан, ва ачеаста съ фїе мѣїне, пѣмаї съ фїѣ шї еѣ словод.

— Ешї словод, зїсе дѣмпѣратѣл. Дѣмі плаче статорнїчіа шї кѣраціѣл тѣѣ жѣне, шї тѣ фѣгѣдѣеск а адѣога не лѣпгѣ ачеаста орї че веї чере дела міне.

Красан змїліт де атѣта дѣперосїтате се арѣкѣ ла нїчіоареле дѣмпѣратѣлѣї, дѣ роагѣ съ іерте дѣ фаворѣл даторїї лѣї де осташ чеа че есте дѣдрѣзнед дѣ рѣспѣнсрїле сале; дѣшї чере калѣл шї арѣтеле шї се дѣтоарѣт ла тавѣра аліацілор овдїнд дѣперосїтатеа лѣї Петрѣ шї а са рѣкѣпощїндеѣ. (Dїntr'їп манѣскїс векїѣ.)

CAMBIL CLAIN.

Вреднїкѣл де етерна меморїе іеропонахѣл Cambil Clain de Cad, фѣ пѣскѣт ла 1745 дѣ Трансїлванїа, сказнѣл Сївїїл-лѣї дѣ сатѣл Cad, де знде шї траѣе шї аксіома повїлітарѣ а фамїлії сале де Cad. Дѣпѣ дѣналта са ерѣдїгіе, фїїнд дѣфокат земос де лѣмїнареа падїї сале ромѣне, тоатѣ віада са а лѣкрат неовосїт жерт-фїндѣо спре фолосѣл еї, кѣрїа іа лѣсат о мѣлдіме неспѣсѣ де скїерї, дїнтре каре зпеле с'аѣ шї тїпѣрїт, прекѣт маї жос vom vedea, алтеле зак пѣпѣ асѣзї теа-

кърї гръмадъ pline de пълвере, фъръ съ се фолосеаскъ чинева de дъпселе, чи сънт ма̀нкаре молїлор ши шоаричїлор; — алтеле iar din nenorочїре къръръ дн мѣнїле знора, пе карїї пѣ шїѣ кѣм съї пѣтеск! — Ачещїа дѣпъ есемплѣ евангелїї, „din днкїсь днпъръдїа черърїлор днaintea oamenїлор (конфрадїлор съї ромънї), нїчї еї пѣ їнтръ, нїчї пе че чеї че вор съ їнтре (съ чїтѣаскъ) пѣ 'ї ласъ.“ (Mateїв 23. К. 14).

Скрьерїле лвї сънт челе зрѣтоаре:

1. Disertație canonїкъ деспре къръсторїе, дѣпъ рѣндвїала вїсерїчїї греко-рѣсърїтене. Viena, 1781.

2. Dissertatio de ieiuniis grassae orientalis Ecclesiae, Vindobonae, 1782. Ачѣаста е тїпърїтѣ ши дн ромънеще ла Бѣда.

3. Elementa Linguae Daco-Romanae sive Valachicae. — Locupletata a GG Sinkai.

4. Бївлїа, адекъ дѣмнезеаска скрїптъръ а лецї веки ши поазъ, традѣсъ тоатѣ дїн еврееще ши гречѣще дн ромънеще, ши тїпърїтѣ ла Блаж. 1795. дн фолїо.

5. Teologia moralъ. Блаж, 1796, дн 4.

6. Propovedanii la ómenї мордї. Блаж. 18. дн 4.

7. Logїка дѣпъ M. Frid. Chr. Baumeister, тїпърїтѣ ла Бѣда.

8. Itїка с'аѣ фїлософїа лѣкръторѣ (практикъ) ши

9. Дрентъа фїреї, традѣсе фїдел дїн Fr. Christ. Baumeister, тїпърїте амъндоазъ ла Сївїїѣ, 1800.

10. a) Brevis Notitia Historiæ Valachorum ab origine gentis usque seculum XVIII.

11. b) Dissertatio de statu et Politia

Religiosorum et Monachorum Orientalis Ecclesiae.

12. Dictionarium Latino - Valachico-Hungarico-Germanicum, поате чел Valachico-Latino-Hungarico-Germanicum тїпърїт ла Бѣда 1825.

13. Исторїа (ромънїлор) дїн Ардеал, дїн Цара ромънеаскъ ши Молдова, кѣ дн-тѣмплърїле домнїлор (прїндїлор).

14. Исторїа полїтїкъ ши вїсерїчѣаскъ а ромънїлор дїн Ардеал, дїн каре а скос пе а са Петръ Маїор, тїпърїте ла Бѣда (орїциналъ есте ла D. проф. Гавра дн Arad.)

15. Toma dela Kãmp (a Kempis), de зртарѣа лвї Хс. датѣ ла тїпар de епїск. Ioan Бовв дн Блаж 1812.

16. Исторїа Соворълвї дела Флорендїа. Есте ла D. проф. Гавра Мсс.

17. Праксъл фърълвї вїсерїчѣск (а консїсторїї). Мсс.

18. Исторїа вїсерїчѣаскъ зпїверсалъ, пе скърт, дн 3 томърї, дела Хс. — Карол М. Манъскрїсъ се афлъ ла D. проф. А. Гавра Мсс.

19. Belicarie; дѣпъ Мармонтелъа франдозеск Мсс.

20. Luciani de veris narrationibus, ромънеще. Мсс.

21. Исторїа вїсерїчѣаскъ челе дїнтъїѣ 4 веакърї, дела Хс. пѣлпъ ла Ктїн М. Дн 5 томърї марї 4. традѣсе дѣпъ Fleuri. Мсс. Се афлъ ла проф. А. Гавра.

22. Повъдзїре кърѣре чел че се покѣще, дѣпъ Segneri. Ачѣаста с'а тїпърїт дн маї мѣлте рѣндърї ла Бѣкрещїї ши Бѣзъѣ, фъръ съ се арате пѣмеле традѣкърторълвї.

23. Omїїїле ши Асчѣтїчїле С. Basile M. Мсс.

24. Тоате скрієріле (орєга omnia) але С. Кіріл Ієрѣсалімчанъ. Мсс.

25. Тоате скрієріле (орєга omnia) С. Доротеїз. Мсс.

26. Тоате скрієріле (орєга omnia) С. Пахоміє. Мсс.

27. Діптр'але С. Іоан Хрісостом, 88 омїлії дн евангелїа С. Іоан шї алте омїлії. Мсс.

28. Дін але С. Грігоріє Nazianzenz маї тълте омїлії. Мсс.

29. А. С. I. Damaskin Історїа лї Іосафат шї Варлаам, шї челе 2 кърці діптъїз деспре крєдїнда ортодоксъ. Мсс.

30. Маї тълте омїлії але СС. Епіфаніє, Анастасіє, Ефрем Сірѣл шї Damaskin. Мсс.

31. А. С. Калїмак картеа кърте пълстор шї кълтева кълїнте. Мсс.

32. Деосєбіт трактат філософіко-теологік деспре крєдїнда крєдїнеаскъ чеа дескоперїтъ. Ачєастъ карте есте остепєалъ пропрїє а ачєстїи весїт вълват.

Рар фєномєн пєптръ орї че вєак шї падїє, дар маї рар пєптръ ротъні, шї вїєтъл есте аша де пѣдїн кълоскѣт, дѣпъ зрмаре тот атъта шї прєдѣїт, кълчї Ignoti nulla cupido.

Нѣмєлє Клаїн є пємдїт, прєкът с'ащ пємдїт, зпгєрїт, грєчїт, славонїт шї але алтора маї вълротс прїп шкоале, знде дакъ зпї даскал капрїчіос сак шї фанатїк дї вїне а скїмѣа пє ротълєскѣл „Мїкъл“ дн Клаїн, пє ротълєскѣл Копълчан (де ла вонач) дн Карутсанї зпгєреск ш. а. ш. а., днвълдълєл ащ шїїт пѣмаї а се сєпвлє.

Проф. Н. Бълъшєскъ.

ЛАЪДА ДЪРЕРІІ

(Дъпъ Charlotte Löwe.)

Пѣтерпїче рєцє къл пѣрпѣр де сълцє днкоморат, акърѣї паладъ-сѣ інімїлє чєлє днфрълте, акърѣї сѣїтъ о фортєазъл мїшълътатєа шї лакрїмїлє, а кърѣї кърте де стат стъл дїп фєдєлє чєлє галвїне, шї дїп окїї чєї кълвєдадї дн кап — пє алтарїл тъл воїз єї акъта сълдї тълтъїє.

Отълє де тълте орї ладъл поаптєа шї днтълєчїмєа, єарна шї цєрѣл ачєщєїа, чє аменїндъл къл пєрїрє орї чє вїадъл, днпалдъл плоїа, фортѣна шї вїфоръл, шї тєтє змврєлє вїєдїї. — Пєптръ чє вл се рълдїкъл врєпн кълвълт де ладъл шї пєптръ дърєрє?

Кърпчєна дърєрє пєптръ сїпѣл отвлї є ачєєа чє мїракълїї търїї пєптръ фєндъл ачєстєїа. Фъръ ларвєлє ачєстє рълпїтоарє тарєа лѣмєї чєа тарє ар зълчє днтръл лак, чє ар днстєла чїзмъ, чє къл шълїлє салє чєлє адїтътоарє ар кълпрїндє днтрєг зпївєрєсъл, шї л'ар сѣгрѣта стрїпгъндъл дн врадє. Днсъ ачєщї лълкълторї днфїорълторї кърдъл єлємълтъл лълкълїндєї салє де торгълчїзнїлє пєщїмор, шї о скапъ де авэръл пѣтрєзїмєї чєл оторълторїв. Аша шї дърєрєа къл пълтєщє къл лєптрєа са чєа днфїорълтоарє прїп сїпѣл постръл, къл пє сѣзълтъ знделє сълцєлї къл ловїтърїлє салє чєлє пѣтерпїчє, аша къл съл салє кълтръ чєрїз: дндатъ нї се кърдъл ініма де авэрїї чєї днвєнїпадї де чїзмъ, дєкъл се єсїлъл дїп пєптъл постръл. тълнїа, пїзта, поста де рълсѣзѣарє шї алтє патїмї пєпзтєратє. Шї де шї крѣзєщє фъръ дндърєрє дн лълвнтрєл постръл, єа тотълшї сєамълъ къл сапа вълашълвї, карє дескїпє

de челе маї авте vine de азр дін сінѣл пѣтѣнтѣлѣ, дндатѣ есе ла лѣтнѣт зп Ег-
culanum поѣ, се аратѣ о лѣте плнѣт де
mizni, шї пѣпѣ че не лѣптѣт кѣ дѣнса,
дѣт де челе маї скѣтпе одоаре, каре с'аѣ
трас дн пептѣрїле оменещї. Еа е ачеса
че дедѣантѣ не лелеш, шї фаче съ крѣ-
чсакѣ кѣдете шї сїмдїрї дн спадїл чел
дешерт. Де шї днтѣ лѣкрѣл ачест пѣ-
тернїк нї се паре інімік, дѣнса не оцѣ-
леще тотѣшї пѣтереа дн цїганїка лѣптѣ,
ла каре сълтем прокїемадї шї дн каре
дѣпѣ пофтѣ поастрѣ не стаѣ днїнте мїж-
лоаче естраордїнаре. Шї прекѣт лавїна
дн репедѣа са кѣдере се дѣтѣреще тереѣ,
кѣнд мїчїлор шї де авте зѣрїдїлор фелдї
de nea mїriade се днсоцеск фрацїлор сїї:
Аша се дѣтѣреще шї вѣрѣвдїа лѣзптрѣ-
лѣї пострѣ прїн прокїемареа ла лѣптѣ.
Лѣшеа чеа лнѣ дїнтѣїе нї с'аѣ тѣрѣврат,
днсъ сѣдетѣрїле стѣрпїте шї плїне де лѣ-
краре еперцїоасѣ дшї кѣщїгѣ о лѣте
поаѣ. Кѣтпѣл кѣдетелор чел сарвед шї
кѣлкат ле днфлореще де поѣ, шї прїн
delїcїнда лѣатрѣ тот локѣл лѣї се фаче
адѣкѣторїѣ де фрѣпт, ка акѣт дн вїада
поастрѣ, че аша верде шї фрѣтос аѣ дн-
чепѣт а днфлорї. Съ се фортѣзе прїн
пої дншїне зп пѣтѣнт де сѣтѣпѣтѣрѣ
лѣсѣрїос, каре ар адѣче тоате ла коачере
деплнїтѣ.

Нѣмаї дн дѣрере не адеверїм ордїнеа
чеа дѣтпезеаскѣ. Топїдї де жарѣл аче-
стеїа пѣмаї, сълтем асѣмене діамантѣлѣї
дн лѣчїре шї дн склнїре. Стѣра лѣзп-
трѣлѣї пострѣ чеа пекѣратѣ, пѣтїаї прїн
фокѣл ачестеїа е нїмїчїтѣ. Днсъ вѣкѣрїа
ачест вечнїк антїпот ал дѣрерїї, тревѣе
сѣ о іае не ачѣаста де фвндѣтѣнт днцѣ-

рѣдїеї сале, ка тропѣл сїї фїе пемїшкат
шї ка датїнїле шї пѣвѣнїа сѣ пѣї дѣрїме
колѣтпеле паладѣлѣї; дн врадѣле ферїчї-
реї пѣ поате коаче отѣл нїчї зп сѣтѣвѣр
de деплнїре.

Нїчї о дѣрере, фїе кѣт де шаре, пѣ
дїне дн вечї. Тїмпѣл е асѣмене вѣтѣва-
кѣлѣї, каре днфѣшѣрат не лѣнгѣ сѣдѣатѣ,
тѣтпеще шї вѣрѣл чел маї аскѣдїт, шї
днпедекѣ стрѣватереа. Днсъ дѣререа е
асѣмене знеї пѣпѣшї (рїрїра), каре с'аѣ
десѣт днпрецїѣр; шї прїн стареа ачѣаста
не фаче кѣпоскѣте желеле, каре о днпре-
сѣрѣ кѣ велѣл сѣѣ чел сѣр, де акѣрѣї ре-
флектарѣ лнѣт токѣта аша не мїрѣт, ка
de спїртѣл ачелеї днпалте акїле (пажѣрѣ),
каре се аратѣ дн фада отѣлѣї чеа пѣлї-
тѣ. Вїада акѣт ва фї а поастрѣ, дакѣ нї
се ва да дндѣрѣнт лѣзптрѣлѣї. Дѣререа
е чел маї повїл волд, че не кїатѣ не дн-
четат ла лѣптѣ де днтречере, че не днтре-
деще голїчѣнеа інїмеї прїн о вїадѣт поаѣ
шї не днзестреазѣ інїма шї спїртѣл кѣ
пѣтерї продѣкѣтоаре. Нѣ пѣтїдї дарѣ дѣ-
ререа дѣрѣпѣлѣтоареа шї оторѣтоареа
вїедїї. Кѣчї еа не дескїде їзвоаре поѣе
шї вечнїче мнїдїї; шѣрѣдеще спре деплн-
нїре шї мѣторїтате, прїн каре се пот з-
шор днвнїце сѣферїнцелѣ шї дѣрерїле че-
ле пѣтѣнтѣщї, шї не прегѣтѣеще спре
катастрофа чеа маї де пре зртѣ, кѣнд
тоатѣ лѣпта шї тоате остепелїле вор дн-
чета, кѣнд — лѣсѣнд департе сѣферїрїле
шї вѣкѣрїїле челе пѣтѣнтѣщї — вом а-
жѣдѣ скопѣл пелернїрїї поастрѣ чел маї
де не зртѣ.

DIN ARXIVA ALBINEI.

(Dromare.)

T.

Терпанъ (Δρέπανον). Коасъ микъ де тѣт стѣвл.

Терпени. А косі маї къ сеамъ палтани де еаръ пинтре тѣе іче ші коле.

Терсинъ ші Аркан. Фѣние де пѣр де капръ (τρισηνή tersina)

Титиванъ. Гѣмѣліа відеї дін пѣмѣнт (testiva).

Тѣлъ сеаѣ Тѣрлѣ ші Фѣлѣ, пѣвѣлѣ (follus).

Тѣвлѣ ші Ціглѣ, кѣрѣмидѣ ші оале де а-коперит (tegula tuile)

Трагъ (traha-æ)

Тѣвѣркѣ (tubus tuberea). } Дѣеалтѣ де

Тѣрѣвоандѣ (terra-vehò) } кѣрат пѣ-мѣнт.

Тѣмѣлѣ. Метаніе, адікѣ плекаре ла пѣмѣнт, мортѣнт, (tomba).

Тѣмѣлѣні, а оворѣ, тѣмѣлѣніа пе дѣштани оторѣндѣі.

Тіндеа, тѣндеалѣ, легѣтѣрѣ де лемп дн-тревѣитѣ маї вѣртос ла карѣ, прекѣт ші свѣркѣрїле че леагѣ днѣеетѣрїле трѣпѣлѣі (tendo).

Тендеке. Днтинѣзѣтоареа пѣнѣзѣі.

Тѣпѣжалѣ дела тіндеа. Днтинѣзѣтоаре ла кар прїнѣсѣ де продап прїо мїжлочї-реа кѣтѣшеї.

Трѣпїре. Сѣ поагѣ трѣпї, сѣ пѣ пѣлѣнгѣ. (Андесѣі, гѣвѣі, atraper).

Том ші Стан, стѣлп патѣрал де пїатрѣ томос, acutus.

Тафтѣ де матасѣ. Тапетѣ.

Тѣлѣп, тѣлѣїѣ. Пене мїчї, кочѣанѣл кѣрѣ-кїѣлѣі і а попѣшоїѣлѣі (tullus. τυλος).

Тѣгѣрдѣ сеаѣ тегѣдѣ. Багаж (tego.)

Терпїлава. Сторїѣ сеаѣ стѣркорїѣ, ло-кѣл vnde аѣ стѣтѣт вїтеле.

Тѣшїнатѣ. Пѣдѣре тѣетѣ, кѣрѣдїтѣ, тѣсѣ, (torsione).

Тренѣе шї стренѣе. Естремїтѣцѣле вѣпї пѣнѣре (estremitas).

Талапкѣ. Клопот де лемп, пре карѣл леа-гѣ цѣранїі ла вої, спре аї авѣзї пѣскѣнд прїо пѣдѣре. — Імітатїв.

Трѣндос-оасѣ. Пѣнѣа кѣнд пѣї вїне коа-птѣ. — Мѣїоасѣ, кѣндѣї веке.

Тїрсѣ сеаѣ тѣршѣ. Дн рат кѣ фрѣнѣе шї арвореїі, че се днтинѣ пе пѣмѣнт. (Θυρσος, thyrsus).

Трагѣлѣ (Шлїхѣл), де кареле сѣ прїнде калѣл ка сѣ трагѣ.

Тѣпїд, (Stupidus), тѣмпѣ, хѣветѣ.

Трївалѣ сеаѣ дѣрвалѣ. Кал орї воѣ, се трївѣлеѣе, сѣ ка дн трївїум дн ка-леа фїе-кѣрѣїа, есте де трѣвѣнга де тоате зїлеле.

Тїмпѣ. Нѣ мїаѣ спѣс маї дін тїмп (маї дін време.

Ъ.

Ъзѣск, ѣзїтеѣлѣ. Фак днтрѣвѣнѣцаре.

Ъдїлеѣе. Се ѣдїлеѣе вака сеаѣ отѣл де фрїг, сгрївѣлеѣе.

Ърдїна сеаѣ ordina. А дншїра кѣвїнѣ сеаѣ лѣкрѣрї (ordino).

Ързїѣ, ѣрзїе. Мере ѣрзїе, мїстрѣе.

Ършеѣе. Се ѣршеѣе, сѣ мѣнїе, сѣ мѣн-дрѣе, (ultio).

Ъїе. Пасѣре (avis ave uccella ; de аїѣа ѣлѣс сеаѣ зїлеѣ, адекѣ леѣл вїлор пасѣрїлор. Ылѣк, ѣлоїѣ, авлоїѣ, халѣѣ (αυλαξ, αυλη, αυλεος) канал прїо карѣ скот ѣѣркѣл, зоїле шї апа.

Ърѣ, угус; воѣ сѣлѣатѣк. De аїѣеаї ком-пѣс (во-ѣр). (Ва ѣрма.)